U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **O. E.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem, se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 9. 2011, č. j. 32 Az 3/2011 – 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2011, č. j. OAM-755/VL-07-ZA09-R2-2008, bylo rozhodnuto, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že žalobce odjel z Nigérie dne 11. 10. 2008, neboť se obával členů gangu, kteří jej pronásledovali a chtěli zabít. V únoru 2008 totiž společně s několika dalšími mladíky založil mládežnické hnutí zvané Egbesu, které usilovalo o zlepšení infrastruktury v jejich oblasti. Několik měsíců poté však několik členů hnutí vytvořilo gang, který unášel a zabíjel zahraniční dělníky pracující pro těžařské společnosti. Žalobce s tímto jednáním nesouhlasil, a proto vše ohlásil policii, policisté však na jeho oznámení nijak nereagovali, a to patrně pro své napojení na členy gangu, od kterých dostávali peníze. Členové gangu následně začali žalobci vyhrožovat, zabili mu bratra a zapálili dům a automobil. Žalobci se podařilo utéct, krátce se skrýval v uprchlickém táboře a následně odcestoval do České republiky. Žalovaný konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti podřaditelné pod § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť ve vlasti neměl žádné potíže se státními orgány, vyjma toho, že se snažil bojovat proti nezákonné činnosti gangu, a nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Rovněž tak u něj neshledal důvody pro opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) ani pro udělení jiné formy mezinárodní ochrany, zejména ve formě doplňkové ochrany. Žalobcova prohlášení vyhodnotil jako nevěrohodná a smyšlená,

a to vzhledem k výrazným nesrovnalostem ve výpovědích učiněných postupně v průběhu řízení, zejména co do působení hnutí, počtu unesených zahraničních pracovníků, jakož i data zabití bratra a zapálení domu. Žalobcem prezentovaný příběh nepodporují ani aktuální zprávy a dostupné informace o zemi původu.

Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 18. 1. 2011, v níž navrhl, aby Krajský soud v Hradci Králové napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádal o ustanovení zástupce. Zejména namítal, že žalovaný náležitě nezohlednil veškeré jím tvrzené skutečnosti. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 2011, č. j. 32 Az 3/2011 – 15, byl žalobci pro řízení ve věci soudního přezkumu napadeného rozhodnutí ustanoven zástupcem Mgr. Jan Urban, advokát, který žalobu k výzvě soudu doplnil podáním ze dne 18. 2. 2011, v němž zdůraznil, že žalobcem uvedené skutečnosti odůvodňují splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, a to přinejmenším ve formě doplňkové ochrany.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 22. 9. 2011, č. j. 32 Az 3/2011 – 45, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku dospěl k závěru, že žalovaný vycházel s podrobného rozboru případu žalobce a žalobci se ani v řízení před soudem nepodařilo prokázat, že jeho tvrzení jsou věrohodná. Krajský soud se neztotožnil ani s argumentací žalobce, že zcela zásadní rozpory v jeho výpovědích lze přičítat dlouhé době, která uplynula mezi jednotlivými pohovory.

Proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 27. 10. 2011, podanou z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v níž požádal o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti, neboť si nebyl vědom, že tato lhůta se počítá již od doručení napadeného rozsudku ustanovenému zástupci (tj. od 10. 10. 2011); jemu osobně byl rozsudek doručen teprve dne 20. 10. 2011. Poukazoval rovněž na to, že čeština není jeho mateřským jazykem. Současně požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Po předběžném posouzení splnění zákonných náležitostí kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost je podána opožděně**.

Podáním ze dne 29. 11. 2011 ustanovený zástupce Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že pro řízení o kasační stížnosti mu nebyla ze strany stěžovatele udělena plná moc ani nebyl k jeho zastupování ustanoven soudem. Stěžovatele sice po doručení napadeného rozsudku informoval o možnosti a podmínkách podání kasační stížnosti, on však na tuto informaci nereagoval. O tom, že kasační stížnost byla následně podána, se dozvěděl teprve z poučení o probíhajícím řízení před Nejvyšším správním soudem.

V návaznosti na toto vyjádření je třeba konstatovat, že zástupce ustanovený stěžovateli v řízení o žalobě je oprávněn jej zastupovat i v řízení o této kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud poukazuje na konstantní judikaturu zdejšího soudu, konkrétně závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, publikován pod č. 1460/2008 Sb. NSS, dostupný

z: <www.nssoud.cz>, v němž zdejší soud judikoval, že *ustanoví-li ve správním soudnictví v řízení o žalobě krajský soud účastníku řízení zástupcem advokáta (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), je takto ustanovený advokát oprávněn zastupovat účastníka řízení také v řízení o kasační stížnosti a v zastoupení účastníka řízení také kasační stížnost podat*. Pokud tedy v rámci řízení o žalobě Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 24. 1. 2011, č. j. 32 Az 3/2011 – 15, ustanovil žalobci pro řízení ve věci soudního přezkumu napadeného rozhodnutí zástupce Mgr. Jana Urbana, advokáta, a v mezidobí nedošlo ke zproštění soudem či jiné formě zániku zastoupení, potom je ustanovený advokát oprávněn zastupovat stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku, který byl v rámci tohoto řízení vydán. Na toto (pokračující) ustanovení tedy nemá žádného vlivu, že advokát nebyl krajským soudem znovu zvlášť ustanoven pro řízení o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku, popř. že mu ze strany stěžovatele nebyla pro toto řízení udělena plná moc, neboť ve výše citovaném usnesení se rozšířený senát Nejvyššího správního soudu s ohledem na potřeby soudního řízení správního přiklonil k širšímu pojetí právního pojmu „řízení“, vycházejícímu z toho, že řízení se nevede o „podání“ (tj. žalobě či kasační stížnosti), ale o „soudní věci“, přičemž „věc“ je tatáž v řízení před krajským, jakož i kasačním soudem.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 9. 2010 byl zástupci stěžovatele doručujícím orgánem (soudním doručovatelem Krajského soudu v Hradci Králové) doručován na adresu sídla Heyrovského 1178, Hradec Králové. Z doručenky do vlastních rukou, vztahující se k doručování napadeného rozsudku a k němu ve spise připojené, se podává, že zásilka byla zástupcem stěžovatele osobně převzata dne 10. 10. 2011.

Podle § 42 odst. 2 s. ř. s. *má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci. Má-li však účastník nebo osoba zúčastněná na řízení něco osobně vykonat, doručí se i jim.* Jak vyplývá z výše uvedeného, napadený rozsudek byl v souladu s § 42 odst. 2 větou první s. ř. s. stěžovateli, resp. jeho zástupci řádně doručen dne 10. 10. 2011, když stěžovatel neměl v řízení nic osobně vykonat, a nebylo proto třeba doručovat i jemu osobně.

Podle § 106 odst. 2 věty první s. ř. s. *kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení.* Podle poslední věty téhož ustanovení *zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.* Podle § 40 odst. 1 věty první s. ř. s. *lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.* Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. *lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.* Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. *lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.*

Napadený rozsudek krajského soudu obsahuje řádné poučení o opravných prostředcích včetně lhůty k podání kasační stížnosti, když se v něm uvádí, že *toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.). Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za*

podmínek uvedených v § 102 a násl. s. ř. s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

Jak bylo uvedeno výše, napadený rozsudek byl stěžovateli doručen v pondělí dne 10. 10. 2011. Zákonná lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti proto počala běžet dne 11. 10. 2011 a marně uplynula v pondělí dne 24. 10. 2011. K jejímu zachování by tedy bylo třeba, aby kasační stížnost byla stěžovatelem nejpozději dne 24. 10. 2011 předána soudu nebo tomuto zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence anebo předána orgánu, který má povinnost podání doručit. Z obálky s prezenčním razítkem, založené pod č. l. 66 spisu, však vyplývá, že kasační stížnost byla stěžovatelem podána teprve dne 27. 10. 2011, a to prostřednictvím držitele poštovní licence, když tohoto dne byla zaslána na adresu Krajského soudu v Hradci Králové z pošty Praha 1, PSČ 110 00. Stalo se tak tedy po uplynutí zákonné lhůty k jejímu podání.

Na závěru o opožděnosti podání kasační stížnosti nemůže nic změnit skutečnost, že stěžovatel sám si byl této opožděnosti vědom a požádal o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti. Podle striktní normy poslední věty § 106 odst. 2 s. ř. s. totiž zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Nejvyšší správní soud se tedy nemohl zabývat tím, z jakých důvodů k opožděnému podání kasační stížnosti došlo a nemohl ani přihlédnout k tomu, že stěžovatel jako osoba neznalá práva, jejíž mateřským jazykem navíc není čeština, se domníval, že lhůta k podání kasační stížnosti se počítá teprve ode dne, kdy byl rozsudek doručen jemu osobně. V této souvislosti je navíc třeba zmínit, že stěžovatel byl v řízení zastoupen soudem ustanoveným advokátem, který Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že stěžovatele o možnosti a podmínkách podání kasační stížnosti poučil, stěžovatel však na tuto informaci nijak nereagoval.

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost byla ve smyslu § 106 odst. 2 s. ř. s. podána opožděně, přičemž zmeškání lhůty nelze podle poslední věty téhož ustanovení prominout. Kasační stížnost proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť tato byla podána opožděně.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta. Vzhledem k tomu, že ze spisové dokumentace vyplývá, že ustanovený zástupce stěžovatele neučinil v řízení o kasační stížnosti žádný úkon právní služby a hotové výdaje ani odměnu za zastupování ve smyslu ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. rovněž neuplatňoval, Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci nepřiznal hotové výdaje ani odměnu za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu